

169

TRANSLAET VAN DEN BAN ENDE PLACCAET,

Vuytgegaen ende ghedecreteert by de Ertzhertoghen
onse genaedighe Princen , Teghens die Ghemuyti-
nerde van Tcastel van Hoochstraten.

TOT BRVESSEL,

By Kutgeert Velpius/ ghestwozen Boeck-drucker ende
Boeck-vercooper / inden gulden Arent by
rHoff. N. D. C. III.

Met Privilegie.

62
64

THE
OF
THE
THE
THE

THE
THE
THE

DE EERTZHERTOGEN.

ALZOO wy onsen Leger hadden doen vergaderen om te ontfetten de Stadt van Graue / die de vrant belegert heeft / en alwaer de Soldatē daer inne zynde / zich vromelyck verweren / ende grootē pyns ende eere behalen. Ende gaende selfz in persoonē om dit int werck te stellen / zyn bericht ge wordē / dat sommige soldaten van onsen voozscreuen leger / die zeer nae by des vrant's leger was / onder schynsel van te willen murinieren / om te becōmen tghene zy valschelyck voirdere hun schuldich te zyn hebben schellemische wijsse verlaten hun vendels ende vanden / en naer vele aenlagen op verscheden plaetsen / hebben by schellechtige ende verradelucke middelen ingenomen het Casteel vā Hooghstraten / Geuende by vele ende crachtige tekenē te kennē dat zy tracteren ende correspondencie houden met onse vrandē / ende zich met hun willen behelpen / twelck by alle redenen ende wetten verboden wordt / ende noyt by andere Soldaten geplegen is geweest. Maer ter contrarie de gene die hier beuoirē in mutinarie waren / als de vrant eenige van onse steden belegert heeft / oft dat wy volck vandoen haddē om eenige oozlochs verichtinge / zyn vuyt die plaetsen gecomen daer zy waren / en ons gediene met grooten puer ende gehoirsaemheyt. Ende alzo de principaelste opoerige van dit verraedt ende schellechtige daet / zyn persoonen diemen niet / oft zeer twepnich schuldich is / als wesende cozts herwert souere aengecōmen / ende andere die getweest zyn in de alteration van Diest / Weert ende Karpen / alwaer men vylancr affgetekent ende betaelt heeft tgene men hun schuldich was. Gas is volck die gewoonlyck zyn mupterien op te stellen / om den dien middel te genieten het gelt vande contributien / zonder ons eenigen dienst te doen / ende die dandere bezogē / bedwongen / shopgeroekt hebben / om desen verradeliken handel te helpē vustellen / waerdeur wy belet worden in het
vol-

66
volbringen van het ontfet van hunne belegerde medegesellen
ende spiesbroeders/ ende voirts alle andere goede voirtgangen
die wy tegens onse vanden souden mogen doē. Ons ouerzulcr
verobligerende onse wapenē tegen hun te keeren / als tegen onse
eygen ende in vendige vanden/ jaē schadelpcker dan die/ ouer-
mitz des vnants macht daerdeur grootelpcr wort vermeerderd.
En nademael dit seyt is nieuw/vupl/ leelick / van quade conse-
quentie / ende weerdich om exemplaerlick ghestraf te worden.
WILHELMUS ZOOZS dat begere te verzien tot onder-
standt van gemeene saecke/ en weluaert van onse Bassalen ende
onderdanen/ Ordineren en beuelen aen alle Soldaten en perso-
nen van hunnen aenhangh opt Casteel van Hoochstraten zyff/
oft die aldaer/ oft in eenighe andere plaetsen onder schynsel van
gemutineerde sich by hun zulle voegen/ dat zy binnen drie dage
naer de publicatie van dese / wederkeeren naer hunne vanen oft
bendels / oft wel sich presenteren aen Gouverneur van Liere/
oft van Herentals/ om hen naer huune vooz. vanen oft velds
te bestellen / al waer zy sullen rustelick en vzedelick ontfanghen
wordē/ gelpck oft dese alteratie niet geschiet en waere/ hulplude
belouē in Princelike woordē en trouwe/ dat nu/ noch in toeco-
men tyde / zy om dese sake niet gestraft noch ondersocht zullen
wordē/ al waert schoō saeke dat zy waerē van principaelste myt
maeckers/ maer zullen getracteert worden met goede gunste en
affectie / gelpck wy oock hun volcommen vernoeginge willen
doen geuē/ als aen personen dien wy alles goets begeren . En
indien zy zulcr niet en doē/ de vooz. Dye dagen ouerstrecken zyff
zoo die gene jegentvoozdelick by hun wesen / als andere die sich
met hun souden mogen vuegen/ hebben wy van nu vooz alsdan
verclaert ende verclaren vooz Kabelle / verraders en schelmen/
gecommitteert hebben crimen Leza Majestatis in primo capite.
ende ouerzulcr verwesen totter doot/ ende hunne goederen ver-
beurt. de welke wy willen terstont geincorpozeert ende toege-
screuen te worden aen onse demeynen . Geuende oicloff aen alle

ij ende

67
ende eenenpegelpcken vā wat qualiteit/cōditie/ oft staet zy yn
de voirs. gemutineerde vzelick te mogē dootslaē sonder eenich-
stus te misbeuren/wpen van hun dattet oick zy/allwaert omuer-
siens oft anderssing/ zo het hū lichtelpcr oft best mogelick sal
wesen. En wy dattet zy die zulcke dootgeslagē zulle hebbē/ zal
vooz elck hoost van voirs. gemutineerde gegeuen worden thien
Croonen . en voiz de gene geweest hebben ordinarise Officiers/
hondert Croonen. en voiz die zy noemen vāden Raedt/ Serge-
antmajor/ Gouverneur van Cauallerie/ twee hōdert Croonē/
en voiz den Electro vpf hondert Croonē . En zoo verre de gene
die hun alzo dootslaē oft ombrēngē zullen/ van hun eygē volck
wapren/ den zeluen vergeuen wy hun misdact/ en zullen hun de
voirs. sonnen doen vuntrepcken . Voirts ordineren en beuelen
wij aen allen Rechteren ende Justicieren vā onse Legers/ Sta-
ten ende Landē/ dat zij bij inuentaris doē opteekene ende arre-
steren alle de goederē roere en ontroere die de voirs. gemuti-
neerde/ ende elck vā hun zy hebbēde/ mitz gaders de cleederen
ende andere diergelpcke dingē/ hun vrouwe ende kinderē toebe-
hoorede. welke goederen wij willen dat gestelt worden in han-
den vanden depositaris van onsen Leger/ ende daeruan een cer-
tificatie gefonden aendē Superintendent vande Justicie vande
vooz. Leger/ om alle de zelue te doen incorporeeren aen onse de-
meynē. aēde welke wy die vā nu af aelwijzen. Ende benelt alle
ende eenjegelyckē die eenich gelt oft andere dingē dē voirnōden
gemutineerde/ oft heurē vrouwe en kinderē toebehoire en/ te pāde
in wissel/ depost oft in betwaernisse hebbē/ in wat maniere dattet
zij moghte/ dat zij de zelue hē n3 wederē geuē/ maer os aēbzid-
gē en openbare/ om die te cōfiskeren zoo voirs. is/ op pene vā te
verbeurē alle de goederē van gene die zulle verfwigē/ en voirts
arbitralick gestraft te worden. En aengezien die leelicheit vā
seyt en quade cōsequēcie die daerwt soude gerakē te sprintē vād
andere Princē/ aē wijen zelue soude mogē geheurē in hū legers
indien soo quaden beginsel ende bestaen. niet gestraft en wordē/
wij bid-

Wij bidden ende versoecken den Keyser en Coninck vā Spaen-
gnien onse Heeren ende broeders/ende allen anderen Koninghen
Princen en Potentaten / in wat plaetsen ende Landen de vooz.
gemutineerde zullen zyn/oft goederen hebben/ te willen beuelē/
datmen de zelue aentaste/ ende ons toeschicke/ mitz ouersendesi
de vooz. getuygenisse inder vueghen/ ende ten eynde als bouen
verhaelt es/wesende willich tot heurlunder versoeck zelum dick
te doen in onse Landen ende heerlicheden/tot allen tijden als zij
zulcx op ons begerē zullen. Wā gelijcken verbieden wij te voir-
noemde kinderen ende vrouwen vande gemutineerde te gaē ter
plaetsen daer zij zijn / noch met hun handelen oft tracteren bij
gescrefte /noch bij monde/gedurende de vooz. alteratie/op lijf-
straf/toelatende aen eenpegelijck de zelue te vangen ende affzet-
ten sonder misbeuren/indien zij gaen/ oft datter suspicie is/dat
zi souden willen gaē naer hun vooz. vaders ende mans/ maer
willen dat zij binnen drie dagen hun vertreckē vuyt onse Lan-
den/ende daer niet weder in keeren sonder onsen oirlof/ op pene
als bouen. Oick beuelen wij dat niemant van binnen oft kuy-
ten ons Landt onder pterect oft dersel van codpmāns / zoete-
laers / viwandiers / dienaers oft andersoits/ den vooznoemden
gemutineerden eenigen dienst/ bijstant oft toebueringe doe van
eetwaren/ munition oft andere dingen/ noch aen hun knechten/
peerden/oft pet dat hen aengaet/al waert vooz hun gelt/ op lijf-
straff/ende andere geltboeten ter arbitrage van onse Richters/
naerden hysch vande zaecke/ ende qualiteyt vande persoonen/
Consenterende oick datmen se zal mogē doorlaen sonder te mis-
doen/indien zi bevonden worden in flagranti. Ende datmen
trecke vuyt de boecken ende Registers vande besoldinge vande
vooz. leger de namen / toenamen/ teekenen ende plaetsen van
waer de vooz. gealtereerde ende hun vaders gebozen zyn / ende
hoe verre daer meerder claricheyt vā noode is/wij wille darme
verhaluē informatie nome/ op dattet klaerlijck mach blike/wie
dat oer voozsel is/ en dat de vooz. gealtereerde wtgeroept wor-
den in

69

in onsen Palais / ende ter plaetsen daer zy gebozen en woonachtich zyn / zos binnen dese Landen / als inde landen van Keiser / Coninck van Spaengnen / ende andere Princen onse vrienden / ende gecoufedeerde / vooz schelmen / verraders ende onnutige personen gecommiteert hebben crimen leza Majestatis in primo casu. Ende voirtsmeer datmen teghens hun / hunne kinderen ende raecomelinghen executere de boeten teghens alzulcke by alle Rechten gestelt waerin top van nu af hen verclaren verwesen en veruallen te zyn. Ende aenden genen die oirzaecke sal wesen om dese mupterpe te niete te doen / en ons ouerleuere de gene die beschuldicht zyn van diere / vergeuen en presenteren top te geuen eene eerlicke recompense / ende van gelpcken aen alle de gene die daertoe helpen zullen / al waert saecke dat zy waert van de zelue gemutineerde / ende principaelste Koerwincken oft Officiers van dien. Ende op dat dit ons jegentwoordich placcaet ende van onuerbzekelick onderhouden worde / ende dat eeniege-lick daeraff kennisse mach hebben / zoe de Generael vande lichte peerden / Hoofst vande benden van Ordinantie / Meester vande Artillerie / Cozomels / Maerschalcken / Gouverneurs / ouerste Capiteynen ende beuelhebers / Soldaten / en alle andere oorlochsz luyden / van wat staete / conditie / qualiteyt oft natien zy zyn / als alle andere onse Vassalen ende onderdaenen / Wy willen dat tzelue gepubliceert worde als van publyck / en daerof copie autenticke gesonden aenden Licenciaet Jehan de Frias / Raet van zyne Con. Ma. ende Superintendent vande Justitie vanden Leger herwaertsouere / op dat hy tzelue oock doet achteruolgen / ende int geheel ende in deel onderhouden / en daervan een exemplae geue aenden Auditeur generael / en andere Officiers ende personen diet behoiren sal / op dat alle gherechtsbancken van steden ende Dorpen hem mogen aduertert van tgene daer vuyt volgen sal / ende hy ons tselfde consultere / om daerinne te verzien ende beuelen tghene noodich wesen sal tot executie ende oprechte volbzenginge van tgene hierboue verbaelt :

70

haelt is. Ende van gelucken willen wy dat oick copie autentique gegeue sal worde aen Heeren Jehan Richardot / Kintere / Hooftprezident van onsen Secreten Raede / ende Raedt van onsen Raede van State / op dat hy oock vooz zoo vele hē aengaet / dese onse ordinaantie doe onderhouden ende achtervolgen . en van onsen twee beucle aen alle Rechteren ende Officieren vā onse Landen van hertwert souere tzelue oick alzo te doen. Des toirkonden hebben wy dese segentwoordige doen depescheren / ende onsen zegel daeraen doen hangen . Gegeuen tot Dieft den xv. dach van Septembry int jaer ons Heeren Dupsent zess hondert eyde twee.

Onderscreuen

Albert.

Ende wyat leegher,

Ter ordinaantie van hunne Hoocheden.

Ende onder teeken,

I. de Manicidde

Opublikmaet 2. Octob. 1602.

14